

LYS OG LIV

Utgitt av
MENIGHETSFAKULTETET

Nr. 8

DESEMBER 1978

44. årg.

Redaktører: Rektor Ingemann Ellingsen og administrasjonssjef Erling Servan. Utkommer 8 ganger årlig. Ekspedisjon: Gydas vei 4, Oslo 3. Postgiro 5 12 87 80. Bankgiro 8002.31.70896. Telefon: Sentralbord 46 79 00. — Bladet sendes gratis til alle MF-foreninger og prostikomitéer for MF, til samtlige menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsytere. Alle som ellers ønsker det, får bladet gratis tilsendt. Opplag dette nr. 33 600.

TAKK FOR DIN GAVE!

GAVER:	September		1/1—30/9	
	1977	1978	1977	1978
Personlige gaver	122 960	362 035	872 679	1 166 717
Studentenes givertj.	26 110	4 905	75 355	64 982
Sum personlige gaver	149 070	366 940	948 034	1 231 699
Offer/kollekt	38 243	139 588	875 210	933 641
Sum:	187 313	506 528	1 823 244	2 165 340
Foreninger	14 736	13 522	153 959	144 672
Bøsser og andre gaver	1 890	100	49 029	38 955
SUM «ORDINÆRE» GAVER:	203 939	520 150	2 026 232	2 348 967
Testamentariske gaver:	12 601	—	109 455	54 816

Forelopig gave-oversikt for oktober viser ca. 360 000 kr. mot 390 000 i oktober 1977. Samlet gavebeløp for årets 10 første måneder blir da ca. 2,7 mill. mot 2.5 mill. på samme tid i fjor.

Gaver til Menighetsfakultetet er **SKATTEFRIE**, og kan fratrekkes i selvangivelsen. (Etter lovendring i 1970.)

Følgende bestemmelser gjelder: «Fradrag etter denne bestemmelsen kan, når tilskuddet (gaven) utgjør mer enn kr 10 000,—, ikke overstige 10 pst. av den skattepliktiges inntekt i det år da tilskuddet gis.»

Kvittering/vedlegg til selvangivelsen blir sendt etter hvert for alle gaver på kr. 50,— eller mer. De som ønsker spesiell kvittering for gaver under dette beløp, bes vennligst gjøre oppmerksom på det.

Gaver til Menighetsfakultetet, Gydas vei 4, Oslo 3:

POSTGIRO: 5 12 87 80 — BANKGIRO: 8002.31.70896.

Ordet ble menneske

Joh. 1, 1—14

Overskriften her er lik overskriften i Det nye testamente, ny oversettelse av 1975. Hva betyr tre så enkle og alminnelige ord?

«Ordet» har fått en ganske oppsiktsvekkende plassering og vekt i den innledende del av Johannesevangeliet, gjerne kalt «prologen» i teologkretser. Hva er nå dette for en merkelig språkbruk: Ordet? Verden er full av ord: poetiske ord og prosaiske, edle ord og simple, sønne ord og løgnaktige, truende ord og trøstende, milde ord og harde, stridbare ord og fredsæle, fryktsomme ord og overmodige, troverdige ord og troløse, hatefulle ord og kjærlige.

Men Ordet — hva er nå det?

Johannes var jøde. For ham må det ha vært naturlig å tenke på «ordet» som formidler og åpenbaringsbærer av Guds vilje og vesen. «Guds ord» eller «Herrens ord» er sentrale gammeltestamentlige begreper. «Så sier Herren» eller «Guds ord kom til meg», slik lød det ofte fra profetmunn i de dager. (Esek. 13, 3; Mika 6, 1; Esek. 12, 1.)

Ordet var for Johannes likevel noe mer enn et slikt gammeltestamentlig uttrykk. Han bruker det jo som et navn. Derfor den store forbokstaven. Og Ordet er navnet på en person, navnet på den herre og frelser han trodde på, han som har navnet over alle navn, Jesus Kristus, den korsfestede, oppstandne og levende i all evighet. Han kunne ha brukt et annet ord, «mythos» f. eks. Også det betyr «ord», et oppdiktet ord, en betegnelse for menneskers tomme innbilning. Men Johannes har altså valgt å kalle sin herre og mester for «Logos», Ordet. Og med det har han villet si: Jesus Kristus er etter sin guddommelige natur Gud — fra evighet av. En tidligere professor ved Menighetsfakultetet har sagt det slik: «Hele Guds vesen var uttrykt i ham, han hadde alle det guddommelige vesens kjennemerker til forskjell fra et hvert annet vesen, engle eller menneskesvesener. Han var av samme vesen som Faderen, «Gud av art», hørte til guddommen, ikke til skapningen.» (Olaf Moe: «Johannesevangeliet», s. 80.)

Men nå heter det også at Ordet ble menneske, at Guds Sønn av evighet «tok bolig iblant oss».

Hva inneholder det av godt nytt?

Det betyr ikke at han ble født som et syndig menneske. Ifølge Skriften er det utelukket. (Hebr. 4, 15: «prøvet i alt på samme måte som oss, men uten synd».) Men han var sant menneske, virkelig menneske — helt ned i sin dypeste fornedrelse. Og han var, vel å merke, hos oss som Ordet også da. Om enn skjult, var «hele guddomstydnen legemlig til stede» (Sm. Kol. 2, 9) da han sank som dypet ned i vår jammer, til soning for våre synder.

Ja, at Ordet ble menneske, vil si at Gud av evighet, den eneste sanne, levende Gud, er kommet til oss i Jesus, at Guddommen selv er hos oss og midt iblant oss, at han bor her.

«Se det som her
nu så forunderlig skjer!
Gud vil et menneske være!»

(L. rev. 124, v. 1.)

«I og med at Kristus kom, og kom som han gjorde det, er på sett og vis all sagt. Takk for «all din fødsels glede» må etter sakens natur være takken som oppfatter det hele, — som tekstene på Maria budskaps dag spenner fra de eldste profetier til endetidens nye himmel og jord.» (Bjarne Skard: «Inkarnasjonen», s. 12 f.)

«Vår takk vi frem vil bære da,
ønskjont den er kun ringe;
hosianna og halleluja
skal alle vegne klinge.

(L. rev. 121, v. 3.)

Andreas Skollevoll.

ADVENTSTIDEN

Av cand. theol. Birger H. Fossum

Sammendrag av hovedoppgave
på praktikum

Advent (lat. *adventus*), betyr komme, ankomst. I de gamle latinske bibeloversettelsene brukes «Adventus» både om Kristi komme, ved fødselen i Betlehem (Apg. 13, 24), og om hans gjenkomst (Mt 24, 3).

Da 25.12. en gang rundt midten av 300-tallet ble datoen for festen til minne om Jesu fødsel, kunne *advent* brukes til å betegne nettopp julen. En fransk biskop på 600-tallet skriver at julefesten er til minne om Guds *advent* til menneskene.

Først etter noen tid ble advent-betegnelsen benyttet til en bestemt *tidperiode* før jul, slik vi er vant til. Vi snakker jo om advents-tid og advents-søndager før jul.

Adventstiden har hatt forskjellig lengde i de forskjellige kirkene opp gjennom historien. Vi kjenner til at en har hatt 6—7 advents-søndager noen steder, andre steder bare én. Den gresk-katolske og den armske kirke har ikke noen adventstid i vår forstand. I Rom ble det etterhvert en fast ordning med 4 adventssøndager, og slik ble det i hele Vest-kirken fra 1100-tallet av.

Hva er så adventstidens særlige motiv eller budskap? Her er det ikke så lett å finne et klart svar. Mange ideer er smeltet sammen i vår adventstradisjon. Ett utgangspunkt kan være skriftavsnittene som brukes i gudstjenestene i adventstiden.

Om vi ser på alle de ordninger som har vært, med hensyn til bruk av bibeltekster i gudstjenesten, er det bare en eneste tekst som går igjen i det store flertall av tekstordninger: epistelen på 4. s.: Fil 4, 4—7: «Herren er nær!» Vi bør ikke forstå det slik at denne epistelen skal minne om at *Julen* er nær. Snarere er det Jesu *gjenkomst* det dreier seg om. Selve «advents»-betegnelsen er noe av en nøkkel til å forstå adventstidens idéinnhold, og den kunne jo brukes om Jesu gjenkomst. Dette endetidsperspektivet er et viktig advents-motiv. Slik er det også i vår kirke, særlig på 2. søndag i advent, med evangelietekstene fra Jesu tale om de siste ting (Luk 21, I. rekke, Luk 12, II. rekke). Men vi finner det også på de øvrige adventsøndagene, f. eks. Rom 13: «Dagen er nær» (1. s. I. r.). Ep. fra Fil 4 (4. s.) er allerede nevnt.

Et annet adventsmotiv er knyttet til det Jesu komme som evangeliene viser tilbake til. Jesus kom med oppfyllelsen, med den nye frelsestid. Se Luk 4, 1. s. (II), Mt 11, 1. s. (I—II).

I nær sammenheng med dette motivet, står de profetiske løfter. Adventstiden er de gammeltestamentlige løftesords tid. I den katolske kirke leser en fra Jesaja-boka i adventstidens gudstjenester utenom høymessen. Luthers medarbeider, *Johannes Brenz*, har særlig framholdt dette som et viktig adventsmotiv: «Kristus kom ikke på slump, men han var lovet lenge forut.» Dette temaet møter vi allerede i Matteusevangeliets beretning om inntoget i Jerusalem, 1. s. Også Døperens vitnesbyrd hører med her. Det møter vi særlig på 4. s.

Men, vil kanskje noen spørre, er ikke adventstiden en *botstid*? Den

liturgiske fargen er jo fiolett, som i fastetiden før påske. Kanhende burde vi tenke gjennom dette med advent og bot en gang til i vår kirke. Bots-tanken hører tradisjonelt med i vår adventsforståelse, men det er ikke så lett å begrunne den ut fra tekstene og vår lutherske tradisjon for øvrig. 2. s. i advent, med tekstene om Jesu gjenkomst, har vært nevnt som noe som skulle kalle oss til bot. Slik har utvilksomt de tenkt som plasserte den gamle latinske sekvensen «Dies irac» blant salmene på 2. s. i advent (L. rev. 90 / Nyn. 67).

Den er hentet fra den katolske requiem-messen (dødsmissen). Om vi i det hele tatt skal ha den med i salmeboka (hvor ofte brukes den?), må det bli på siste søndag i kirkeåret, som etter den nye høymesseordningen er *doms-søndagen*. Men 2. s. i advent er mer orientert mot den utfrielse, frelse og *glede* som Jesu gjenkomst skal bringe oss. Landstad har grepet dagens tone bedre med sin salme: «Jeg løfter opp til Gud min sang.» L. rev. 80 / Nyn. 66.

At bot og høytid hører sammen, skal vi ikke benekte, men botsmotivet må ikke få overskygge de øvrige advents-motivene. Boten hører jo alle tider til.

Om vi skulle peke på adventstidens hovedmotiver, måtte det bli disse tre: Begrepsparet løfte—oppfyllelse, gleden over Jesus som kommer til oss i ord og sakrament, og forventningen om hans gjenkomst.

Sammenhengen med julen bør vi ikke overse. Den kommer fram på en fin måte ved at prefasjonen i nattverd-liturgien er lik fra 1. s. i advent til søndag før faste. Slik knyttes adventstiden, julen og åpenbarings-tiden på nyåret sammen.

Imidlertid kan det nok være grunn til å tenke gjennom adventstidens innhold på nytt. Kanskje nettopp adventstiden er en oppgave for oss, en utfordring til å arbeide videre med kirkens liturgiske arv. Vi skal ikke her komme inn på alle de forslag til endringer som har vært lagt fram gjennom tidene, men vil nevne en tanke: Mon om Maria Budskaps dag burde flyttes til adventstiden? Tanken er ikke ny — f. eks. foreslo misjonær Lars Dahle det for snart 100 år siden i forbindelse med utformingen av den gassiske gudstjenesteordningen. Også biskop Berggrav var inne på tanken i sitt forslag til revisjon av Tekstboken i 1947.

Vi har nevnt noen adventssalmer, og vil ta fram noen flere i det følgende:

L. rev. 72/Nyn. 59: «Fryd deg, du Kristi brud», er fra reformasjonstiden, og har mange sentrale adventsmotiver: Det profetiske løfte, oppfordringen om å la Jesus komme til oss, gleden over at Jesus kommer med nåde og salighet, og lovsangen til ham som kommer: «Hosianna! Pris og ære Skal denne konge være!»

L. rev. 73/Nyn. 58 er av den store tyske salmedikteren Paulus Gerhardt. Mens den foregående salmen synges til hele kirken («Kristi brud»), er Gerhardts salme den enkelte kristnes bønn til Jesus: Hvordan skal jeg rett kunne ta imot Jesus når han vil komme til meg? Bekjennelse og hengivelse får et vakkert uttrykk i salmen, som er oversatt av Brorson.

L. rev. 76/Nyn. 57: «Gjør døren høy», er skrevet av den tyske presten Georg Weissel. For mange av oss er den vel adventssalmen framfor alle.

L. rev. 80/Nyn. 66: «Jeg løfter opp til Gud min sang», har vi såvidt nevnt ovenfor. Håp og jublende glede får ord og tone i denne salmen, som på en fin måte tolker 2. s. i advent. Og det er Løndstad — adventens sanger — som har skrevet den i 1861. På 2. s. i advent står også den gamle tyske folkevisen «Eg veit i himmerik ei borg», L. rev. 86/Nyn. 70. Den våre, stillferdige tonen, og den ydmyke takken gjør denne salmen til en perle i salmeboka. Støylen har oversatt den til nynorsk.

L. rev. 93/Nyn. 729. W. A. Wexels har skrevet denne salmen. Den er å finne i hans «Religiøse Digte», som kom ut i 1847. Da har den en overskrift: «Gud hører hjertets Raab.»

L. rev. 96/Nyn. 77: «Når synderen rett ser sin våde», er også av Løndstad. I salmen handler de første seks versene om alt det gode som skjer der Jesus kommer til. Vers 7 og 8 minner om at Jesus står for vårt hjertes dør og oppfordrer til å lukke ham inn, mens det siste verset er en bønn om at Jesus må komme inn til «mig og alle mine», såvel som til alle dem «som bor ennå i dødens natt».

På 4. søndag i advent står i nynorsk salmebok salmen «Guds Son i krubba funnen», (78). Den er gjendiktet av Støylen, etter en adventssalme av Elisabeth Cruciger. Elisabeth Cruciger døde ca. 35 år gammel, i 1535, men har etterlatt seg denne adventssalmen som nettopp viser oss *sammenhengen* mellom advent og jul. Og forfatterinnen er den lutherske kirkes aller første *kvinnelige* salmedikter.

På 4. s. i advent finner vi også Kingo-salmen «Op, gledes alle, gledes nu» (L. rev. 100/Nyn. 80). Adventsglede og bønn om Guds fred som overgår all forstand, får ord og tone her.

Mange salmevers fra salmene på 4. søndag i advent, er formet som bønner, kanskje salmeboka kunne brukes som bønnebok mer enn vi ofte tenker. Vi lar Kingo lede oss i bønn til slutt:

*Herre Jesus, Davids sønn,
Jeg vil dig med bot og bønn
Gjerne nu berede sted
I min sjel og hjerte med.
Ta det hen og dann det best,
Kom herinn og vær min gjest,
Gi en salig julefest!*

(L. rev. 105)

Birger Henrik Fossum

Glimt fra 70-års jubileet

«GI AKT PÅ LÆREN»

«Godt vi ikke har aldersgrense for denne 70-åringen,» sa Even Fougner i sin åpningshilsen på jubileumsfesten på MF i september. Et jubileum er nyttig av 3 grunner, sa han videre: 1. Det gir oss anledning til å markere hva Menighetsfakultetet står for. 2. Kristenfolket blir minnet om hvor viktig denne institusjon er for menighetene, og det krav på omsorg som følger med. 3. En ekstra jubileumsgave fra menighetene vil hjelpe oss i en økonomisk vanskelig situasjon.

Han åpnet med ordet fra 1. Tim. 4, 16: «Gi akt på deg selv og din gjerning som lærer, fortsett med dette. For når du gjør det, skal du frelse både deg selv og dem som hører deg.» Kristendom er ikke først og fremst et forhold til læresetninger. Den er et personlig forhold til den levende Kristus. Men nettopp derfor er det så viktig med undervisningen i menigheten, om hvem han er Han vi tror på.

Det er mye holdningsløshet i vår tid overfor læresetninger. Formaningene her går til enkeltmennesker: deg selv, til prestelærere, prester, forkynnere og lærere. Det lyder: Gi videre til nye generasjoner fundamentet for frelsen, både din og andres. Kirkens bekjennelse og kirkens lære er fundamentet for alt sprudlende kristenliv.

Hilsener på festen

Tre hilsener fra tre forskjellige generasjoner på jubileumsfesten understreket den sammenheng og tradisjon MF har stått i i alle disse 70 år.

Den første var forstanderskapets formann, residerende kapellan Håkon Haus. Han minnet om et ord i 1. Kor. 2, 12: «— forst vi skal forstå hva Gud i sin nåde har gitt oss.» «Vet de egentlig de hjemme i Norge hvilken rikdom de har i et kristent land, måtte jeg tenke mang en gang mens jeg var på misjonsmarken på Madagaskar. Se på det dere har, se på barnekår, kristenopplæring, kirke og bedehus, se på det i glede, Gud gir av en rikdom som aldri tar slutt. Slik er det også med Menighetsfakultetet. Er vi villig til å ose av Guds rikdommer, skal vi alltid ha noe å gi videre, og videre skal det,

helt til jordens ender, glem ikke det.»

Neste hilsen var ved leder av Studentutvalget, stud. theol. Rune Skjælaaen. Han minnet om det gjensidige ansvar som det er mellom menighet og student. Menigheten sender sine unge hit — og tar imot dem til tjeneste, de ber for oss, og sender sine gaver. Vi studenter har ansvar for å bruke vår tid forsvarlig. Men vi håper også at menighetene forstår at studentflokken er en sammensatt gruppe, og at MF's grunnlag ikke behøver å vakle fordi om vi kommer med en uttalelse om det ene eller det andre. Avisene slår ofte

stort opp uttalelser fra MF, og vi blir ofte misforstått. At standpunkt og holdninger som ikke tåler lyset fra Guds ord må tales til rette, er vi selvsagt enige i, sa studentutvalgslederen. Han takket MF's lærere og ansatte for omsorg og fellesskap. Vi ønsker å være målbevisst for tjenesten og villig til å bli utrustet, sa han til slutt.

Den tredje hilsen var ved pensjonert prost Martin P. Synnes, som festens leder Svein Helland kunne opplyse var student da MF feiret sitt 10 års jubileum!

Ja, bølgene som fulgte opprettelsen av fakultetet, slo fremdeles, kunne Synnes fortelle. I bakgården til Kr. Augustsgt. der MF holdt til, var et salmakerverksted, og lærlingene ertet oss med små opptrinn. Men for et fellesskap det var, i forelesninger, bibeltimer og oppbyggeser. Økonomien var et problem både for MF og for studentene. «Hadde du mye gjeld?» spurte jeg en kamerat senere. Gjeld? sa han — jeg kunne ha levet av rentene! Da jeg meldte meg inn på MF i 1916, var kommentaren: «Så dumt, fakultetet må jo snart innstille!»

Det harde klima innen teologien var nok atskillig verre enn de økonomiske problemer, det var brytninger som vel aldri siden. Den mest dramatiske opplevelsen var Presteforeningens generalforsamling i Piper-vikskirken etter at Hallesby hadde manet til kamp mot den liberale teologi. Stemningen var ladet allerede før møtet begynte. Lyder Brun og Hallesby skulle holde hvert sitt foredrag over samme emne: «Den teologiske utdanning». Hallesby avsluttet slik: «Dere liberale teologer har den lykke at dere kan anerkjenne oss ortodokse teologer som kristne. Men

fornekter man Jesu Kristi guddom, sendt til jorden for våre synder som eneste vei til frelse, da kan vi ikke bruke ordet 'sanne kristne' lenger.»

I en hovedstadsavis skrev Lyder Brun at Hallesby «manglet teologisk forståelse og sjeelig likevekt».

Et glimt til: På 1. side av Tidens Tegn var trykket opp en julebetragtning av prof. Weiss. Det ble ikke mye julestemning akkurat. Stykket sluttet med: «Som evangeliets formidlere har apostlene vist seg fullstendig uskikket». Og vi studenter måtte tåle mye skepsis. Vår vitenskapelige status ble sammenlignet med Sverdrups bibelhistorie for folkeskolen der det var fast formulerte spørsmål og svar.

Men MF har fått oppleve at både har økonomien holdt, og tilliten til fakultetet er bevart. Mitt ønske for fakultetet er at det også for fremtiden må fylle den oppgave som var formålet dengang: å stå som vern om vår lutherske arv.

Og så et ord til slutt, sa prost Synnes, til oss som står i takknemlighetsgjeld til fakultetet: La MF få slippe økonomiske bekymringer! Og en ting til: Ikke tenk på MF som en uniformert størrelse. Husk Gud har mange barn — som han sa en predikant jeg hørte om: «— og ikke alle har vært like lette for Vår Herre å ha med å gjøre, ikke jeg heller.» Da kom en kjapp røst i forsamlingen: «Nei det skal være både sant og visst!» Med denne muntre historie og god applaus fra forsamlingen som også forsto dens dype alvor, kunne den friske 84-åringen sette seg.

Ø. Hartberg

Planer for 1979

Følgende aksjoner er planlagt for neste år:

- 28/1 MF-dag i Asker og Bærum.
- 9.—13/3 «Alle mann på dekk»-aksjon. 20—30 grupper med studenter og lærere besøker Nordland, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Rogaland, Agder og evt. flere steder.
- 24.—25/3 MF-aksjon i Skien prosti.
- 28/3—4/4 Praktikumstur I Bodø — Fauske — Saltdal — Mo i Rana — Nesna — Grong — Namsos. II Bergen — Nordfjord — Sunnfjord —. III Bø i Telemark — Notodden — Kongsberg — Numedal — Hallingdal.
- 9.—19/6 Kor-turne til Hamar — Elverum — Trondheim — Steinkjer — Snåsa — Sør-Helgeland.

Foreløpige planer for høsten 79 er at hele praktikum får en weekendtur til Rogaland rundt 7. oktober og Vestfold får fylkesaksjon 13.—14. oktober.

Gjør likeså!

I Fredrikstad Blad leser vi et telefonintervju med Mary Stene som forteller at Menighetsfakultetsforeringen i samarbeid med prestene i Domkirken arrangerer bibeltimer i kirken hver 1. tirsdag i måneden. Møtene arrangeres om formiddagen i konfirmantsalen. I oktober var det domprost Nordhaug som holdt foredrag om nattverden.

— Vi har også mye sang og musikk på disse samlingene, og etter møtet har vi en hyggelig stund rundt kaffebordet, sier Mary Stene.

Glimrende! Møtene har allerede rukket å samle mye folk, og god kollekt til MF har det vært.

Hvem er de neste til å sette en slik idé ut i livet?

Kanskje 70 000 kroner til MF! En rekke solv- og gullgjenstander + div. annet er i årenes løp gitt som gaver til MF. Nå lodder vi det ut, gullklokke, solvskål, kinesisk vase og alt det andre. Se bestilling på baksiden av bladet. Bildet viser gevinstbordet med lotterisjef Morten Samuelsen, landssekr. Helge og studieveileder Bente Næss.

Nye teologistudenter høsten 1978

Bispedømme:	Prestegjeld:	Navn:
Oslo	Frogner	Rudvin, Inger
	Riis	Nissen Bye, Jan Aage
	Vestre Aker	Ottersen, Ole Petter
	Vestre Aker	Ottersen, Sven Erik
	Nordstrand	Wisløff, Jan Arvid
	Manglerud	Dager, Geir
	Fossum	Aasrud, Sissel
	Haslum	Gundersen, Frode Borg
	Asker	Samuelsen, Tore
	Asker	Skåland, Ellen
	Asker	Øksnes, Berit
Borg	Kråkerøy	Bjørkli, Alf Kristian
	Kråkerøy	Breda, Truls
	Kråkerøy	Engdal, Tor Arne
	Rakkestad	Øvstegård, Gunnar
	Skedsmo	Forsdahl, Carl Torbjørn
	Strømmen	Ertzeid, Olav Rune
	Ullensaker	Böhler, Alf William
Hamar	Veldre	Sørum, Arild
	Elverum	Hvam, Trond Erik Herbert
	Lillehammer	Ous, Jens Petter
	Gjøvik	Peterson, Ragnar
	Vardal	Roland, Trond
Tunsberg	Eiker	Erichsen, Elling
	Norderhov	Løvik, Ottar
	Svelvik	Bjørnstad, Marit
	Sandar	Botne, Marta
	Tjølling	Hansen, Stein Bj.
	Hedrum	Virgenes Nilsen, Paul Erik
	Hedrum	Sundby, Even
Agder	Oddernes	Myhre, Audun
	Grim	Anda, Lars-Tore
	Kr.sand Domkirke	Breistein, Arne
	Kr.sand Domkirke	Sødal, Håkon Rune
	Oddernes	Ovesen, Stein
	Oddernes	Hanisch, Rolf Erik
	Oddernes	Haanes, Elin Beate
	Skien	Vik, Signe
	Notodden	Halvorsen, Marit
	Hjartdal	Hardang, Anund
	Trefoldighet	Ekeland, Olav Rune
	Trefoldighet	Skollevoll, Sigurd
	Austre Moland	Masvie, Gunnar
	Mandal	Røksland, Svein Rune
	Marnardal	Tveit, Geir Ola
	Mandal	Ekeland, Gunnar-Alvin
	Lyngdal	Aardal, Richard
Flekkefjord	Tvedt, Jan Ove	

Bispedømme:	Prestegjeld:	Navn:	
Stavanger	Kampen	Høysæter, Svein	
	Hinna	Berge, Arne	
	St. Johannes	Norheim, Asbjørn	
	Madla	Erdal, Audun	
	Gjesdal	Eraker, Steinar	
	Torvastad	Myrstad, Olav	
	Torvastad	Netland, Arne K.	
	Kopervik	Meling, Øyvind	
	Vår Frelsers me- nighet, Haugesund	Høyland, Erling J.	
	Bjergvin	Johannes, Bergen	Ranrud, Jan
		Laksevåg	Jokstad, Georg B.
		Loddefjord	Hougsnæs, Sverre
Slettebakken		Kvam, Bjørn Olav	
Fana		Sandnes, Elise	
Asane		Stormark, Atle	
Sandviken		Haukeland, Knut	
Sandviken		Vatnedalen, Age	
Ulvik		Hamre, Asbjørn	
Gaular		Vikum, Arvid	
Gloppen		Langeseth, Halvor	
Ulstein		Nevstad, Ottar Rune	
Sykkylven	Flacké, Dag		
Nidaros	Strindheim	Vangen, Per Olav	
	Domkirken	Vansvik, Ståle Arne	
	Sverresborg	Hegstad, Harald	
	Kolstad	Nilsen, Jon	
	Byåsen	Skarsaune, Harald	
	Sunddal	Grimsby, John	
	Rindal	Flo, Øystein	
	Orkdal	Olsen, Borre Odd Magnus	
	Kolvereid	Aarmo, Anne Karine	
	Sør-Hålogaland	Hamarøy	Steffensen, Rolf
Den ev.luth. frikirke	Trondheim	Solberg, Jon	
Den ev.luth. frikirke	Kr.sand S	Reinhardsen, Sven Jarle	

LYS og LIVs redaksjon ønsker alle bladets lesere

En velsignet julehøytid

Takk til alle dere som har fulgt MF med forbønn og omsorg i året som snart er slutt!

Vennlig hilsen

Ingemann Ellingsen

Erling Servan

Bøker du bør lese

Kravet og kraften. Ordinasjonstaler og andre bidrag til emnet kall og tjeneste av Johannes Smemo. Samlet og utgitt av Tore Kopperud. Luther Forlag A/S. Oslo 1978. 181 s.

Tidligere lærer i kateketikk og pedagogikk ved vårt praktikum, sokneprest Tore Kopperud, har med blant annet stipendium fra Hallesbys legat arbeidet med biskop Johannes Smemos etterlatte papirer. Det som særlig syntes aktuelt var å få utgitt hans ordinasjonstaler. Disse, sammen med blant annet talene ved nyttårsrettelsen biskopen hvert år holdt for prestene i bispedømmet, er meget verdifulle bidrag til pastoralteologien. Et markant syn på prestetjenesten med en gripende omsorg for de som skal inn i denne tjenesten preger boken. Den er derfor et sterkt innlegg i embetsdebatten i vår tid, aktualisert ved spørsmål i forbindelse med den såkalte tjenstedifferensieringen, og kanskje ikke minst ved diskusjonen omkring krav om deltidstjeneste og tjeneste for kortere tid også for prester. Når det teologiske grunnlag skal legges for arbeidet med en revisjon av vår kirkes ordinasjonsrituale, kan det også være godt å ha Smemos sterke tanker om denne hellige handling foran seg.

Aller mest vil forhåpentlig boken bli brukt til glede og inspirasjon for dem som skal inn i tjenesten eller allerede er i tjenesten. Med sikte på dette er ordinasjonstalene blitt ordnet som «daglige betraktninger» i et antall av trediv. Så har en «betraktning» for hver dag i måneden. Boken kan ikke erstatte Gustav Jensens «Indledning i Prestetjenesten» (ny utgave ved B. O. Weider i 1969 med tittel «Den hellige tjeneste»). Men det er mitt ønske at den må kunne brukes i tillegg til denne som dog er skrevet for nitti år siden. Vi prester trenger god pastoralteologisk litteratur til personlig oppbyggelse. Den som ikke er prest kunne vel også trenge et klare bilde av hva det egentlig er å være prest. Derfor bør denne boken få en meget bred lesekrete.

Vi anbefaler med glede denne boken der to av MF's tidligere praktikumslærere gir oss så mye.

Ingemann Ellingsen

Godvin Ousland, Vekkelsesretninger i norsk kirkeliv. Hva de lærte og siktet på. Luther forlag A/S. Oslo 1978. 168 s.

Alle som vil forstå norsk kirke- og kristenliv i dag må kjenne de vekkelsesretninger som gjorde seg gjeldende i forrige århundre. Ikke minst er dette nødvendig for prester og andre arbeidere i vår kirke. Mange gjorde feil, ja likefrem ødela i sitt arbeide, fordi de ikke var tilstrekkelig informert.

Tidligere sokneprest i Mandal, dr. theol. Godvin Ousland, er vokst opp i, og har hele sitt liv arbeidet i områder der sporene etter vekkelsene i forrige århundre var særlig sterke. Han har også arbeidet vitenskapelig med disse ting i hele sin prestetid. Den både teoretiske og praktiske kontakt han gjennom et langt liv har hatt med vekkelsesretninger i vår kirke gjør at denne boken gir oss førsteklasseinformasjon. Vi får se vekkelsene innenfra — den haugianske vekkelse, Johnsonvekkelsen og den rosenianske vekkelse. Vi hører også om hva det førte til rent organisatorisk — frikirker, men først og fremst våre egne frivillige organisasjoner. Det foregikk ikke smertefritt. Vekkelsestider er kamptider, ikke bare i betydning kamp mellom Gud og Satan om menneskesjelene. De bringer også med seg kamp mellom kristne. Forkastelig, vil mange si, og med det ordet avfeie det hele. Men det kunne jo være at kampen og kampene hadde sin grunn!

Godvin Ousland har vikariert i rektorstillingen ved vårt praktikum. Dessuten har han vært sensor ved teologisk embetseksamen hos oss. Vi synes derfor det er hyggelig å kunne presentere hans bok for Lys og Livs lesere.

Ingemann Ellingsen

Kjell Olav Sannes, Dåpen og dens plass i kirkens liv. Aschehoug. Oslo 1978. 343 s.

Fakultetslektor Sannes har her levert en bok som fortjener en stor leserkrets — ikke minst i en tid da spørsmålet om dåpen stadig dukker opp i nær sagt alle sammenhenger. Mens vi tidligere

som regel bare hadde det klassiske «gjendøperspørsmålet» å hankses med, kommer i dag dåpen inn i forbindelse med vekkelsesbevegelser innenfor kirkens egne murer, i forbindelse med kirkens egen dåpspraksis og i forbindelse med hvordan dåpen i Det nye testamente egentlig er å forstå. Det arrangeres seminarer både her og der. Dåpen får også en stadig større plass i forkynnelsen, først og fremst hos prester, men også hos lekfolk.

Så er behovet for saklig informasjon stor. Derfor hilser Sannes' bok velkommen, ikke minst fordi det her virkelig dreier seg om en bok, ikke om en brosjyre. Det er dåpens plass i kirkens liv Kjell Olav Sannes vil ta fram. Så vil boken tjene det praktiske kirkeliv. Ved siden av fremstillinger av forskjellige dåpssyn, av «Menneskesynet og synet på frelsesformidlingen som bakgrunn for dåpssynet» og stoff fra GT og NT får vi lese om «Dåpen som sakrament», «Dåpen og troen», «Barnedåp» og om «Troens liv på dåpens grunn». Ved si-

den av dogmatiske kirkehistoriske drøftinger tar forfatteren også opp praktiske teologiske spørsmål som «Dåpsopp-læring og dåpspraksis i folkekirken», «Når, hvor og hvordan vi døper» og «Forkynnelse om dåpen». Dette siste er ikke minst prisverdig. Vi tas med helt til gudstjenesten, døpefonten, undervisningen og prekenen! At en ikke avslutter behandlingen av et emne før det også er behandlet praktisk teologisk ser vi rett som det er i dag. Vi sier Sannes takk fordi han også gjør det, og for måten han gjør det på.

Ingemann Ellingsen

Takk til Østfold

Takk til alle som hjalp oss med aksjonen, med forberedelser, forbønn, gjestfrihet, giverglede. Ca. 35 000 kroner er innkommet i ofringer og kollekter fra aksjonen.

Snartur til Årdal

Tidlegare formann i MF-koret, Birger Fosclide skreiv frå sitt nye prestegjeld Årdal at no måtte koret koma på vitjing. Og det er klart me kom. Øvingshelga vår i haust vart lagt til denne serprega vestlandsbygda, berre 5 timars køyring frå Oslo. Me vart innkvartert i den nye Farneskyrkja, soknerådet sorga for mat, og det var fulle hus til laurdagskonsert og sundagshøgmesse. På biletet ser me Fosclide i midten, og dirigenten Trond Kverno til venstre. Takk for turen!

MF i nord

«Vi må føre klar tale i nord» sto det med store overskrifter i avisa vi satt og leste på flyet nordover. Naturligvis gjaldt det russerbåter i norskehavet eller hva det var, men vi tok det selvsagt som en hilsen til oss — MF-kvartetten på vei til møter i Vest-Finnmark.

Vi håper det ble klar tale, iallfall var det den viktigste hensikten med turen, å forkynne Guds ord klart.

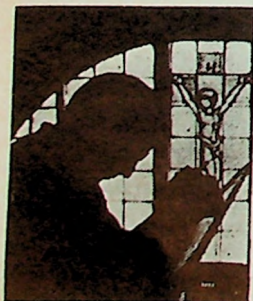
Finn Viggo Helgø. Jan Korssjøen.

Om sangen var like klar hele tiden er ikke godt å si, men vi frydet oss: iallfall sjøl, over natur, hurtigruterulling, omsorg og kontakt. Siste kvelden til og med læstadianersamling i Børselv, som kanskje ble turens høydepunkt. Og selv om fremmøtet varierte fra sted til sted, traff vi mange gamle MF-venner og fikk mange nye. Takk til alle som tok imot oss, takk for gode minner og takk for fortsatt omsorg for MF.

Jon Henrik Wien. Harald Vikse.

Bildene viser avreisen fra Oslo — og fra Hasvik der res.kap. Morten Alsvik fulgte på kaia.

VÅRE BØNNE- EMNER

- Be for dei som førebur seg til å forkynne Guds ord denne jolehøgtida
- Be om givar-glede til alt arbeid i Guds rike og om hjelp til å forvalta sine midler rett
- Be for nokon unge som du tenkte kunne byrja på Menighetsfakultetet

Julegaven 1978

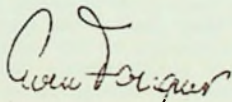
Hjertelig takk til alle som i høst har gitt sin jubileums-gave til Menighets fakultetet. MF's styre er dypt takk-nemlig for de gaver som er gitt, og for at så mange følger fakultetet i forbønn og omsorg.

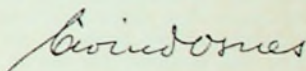
Gaveoversikten pr. 30. september med foreløpige tall for oktober, som er gjengitt på side 2 i dette nummer av Lys og Liv, viser en gledelig økning i gaveinntektene. Dette skyldes først og fremst de store gavene i forbindelse med jubileet i september.

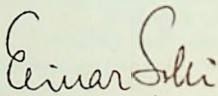
På tross av disse store gavene var det et noe større under-skudd i driftsregnskapet pr. 30. september i år enn i fjor. Underskuddet var 30/9 kr. 1 036 789,— og det er ca. kr. 80 000,— mer enn på samme tidspunkt i 1977.

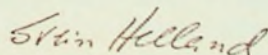
MF's styre vil med stor frimodighet igjen oppfordre alle MF's venner til å støtte fakultetet med en god julegave.

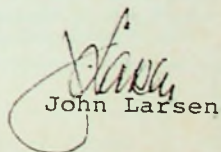
I MF's styre

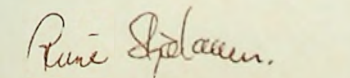

Even Fougner
formann

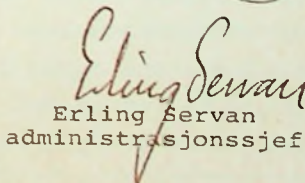

Eivind Osnes
nestformann

Einar Solli

Svein Helland

John Larsen

Rune Skjælaaen
leder i studentutvalget

Erling Servan
administrasjonssjef

Ved varlig adresseendring vennligst returner bladet med påført ny adresse.

Tiden for julegaver!

Diktet og tegningen over er fra vår siste vise/lyrikk-samling og er levert av Knut Grønvik. Både den siste antologien «Som i et speil», og den forrige «på en annen måte» inneholder dikt, småstykker, viser, tegninger og fotos som er produsert av våre egne, studenter eller ansatte. Overskudd til MF 10 kr. pr. bok.

Magne Sæbø har i en del korte artikler tegnet MF's profil, og gitt innføring i teologiens nødvendighet for kirken. Det er taler samlet fra semesteråpninger og -avslutninger den tiden han var dekanus. Overskudd til MF er 15 kr. pr. bok.

Bestilling mottas også på loddbøker — «huslotteriet» vårt er omtalt inne i bladet. Det enkleste for oss er om dere bestiller en bok på 20 lodd à kr. 5,—, men en kan selvsagt bestille færre om en vil.

STUDENTBILDET som ble fotografert på MF høsten 1976 er nå ferdig til salg! 310 studenter og kandidater fra praktikum 1976—78 og en del fra 2. avdeling. Neste bilde med nåværende 2. avd. stud. kommer til våren. Bildet leveres på papp til å henge rett på veggen (50 kr.). Bestilling sendes MF, Gydas vei 4, Oslo 3.

NB. Postgirotalong for betaling + porto vil bli sendt sammen med varene.

Navn: Adr.:

.... ekspl. Antologien 1974 «På en annen måte» à kr. 20,—

.... ekspl. Antologien 1978 «Som i et speil» à kr. 20,—

.... ekspl. Magne Sæbø «Kirken trenger teologien» à kr. 30,—

.... lodd à kr. 5,— i MF-lotteriet

.... Studentbilde 1976—78 papp kr. 50,— + eksp. kr. 10,—